

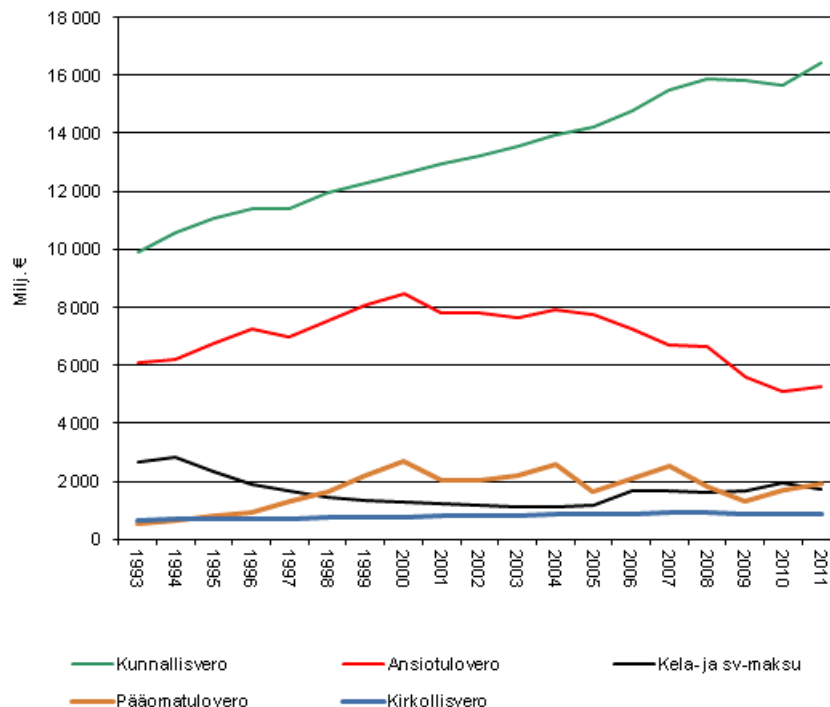
Veronalaiset tulot 2011

Välittömät verot kasvoivat neljä prosenttia

Tulonsaajat maksoivat välittömiä veroja ja maksuja 26,2 miljardia euroa vuonna 2011. Eniten maksettiin kunnallisveroa, 16,4 miljardia euroa. Ansiotuloveron osuus veroista oli 5,3 ja pääomatuloveron 1,9 miljardia euroa. Sairaanhoidomaksua tulonsaajat maksoivat 1,0 miljardia ja päivärahamaksua 665 miljoonaa euroa.

Verot kasvoivat edellisvuodesta neljä prosenttia. Kunnallisveroa maksettiin viisi ja ansiotuloveroa kolme prosenttia enemmän. Eniten, 13 prosenttia, kasvoi pääomatuloveron määrä. Sairaanhoidomaksua maksettiin 15 ja päivärahamaksua kahdeksan prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Tulonsaajien välittömät verot 1993–2011, vuoden 2011 hinnoin

Verot ja maksut ovat kasvaneet vuodesta 1993 reaalisesti 32 prosenttia. Selvästi eniten niistä on kasvanut kunnallisvero, joka kasvoi 66 prosenttia. Kunnallisveron osuus veroista on kasvanut 50 prosentista 63

prosenttiin. Valtionverojen osuus on tänä aikana pienentynyt 33 prosentista 27 prosenttiin. Ansiotuloveron osuus pieneni 31 prosentista 20 prosenttiin.

Verojen ja maksujen osuus tulonsaajien veronalaisista tuloista oli 21,7 prosenttia vuonna 2011, kun se edellisvuonna oli 21,9. Veroihin ja maksuihin on laskettu ansio- ja pääomatuloverot, kunnallisvero, kirkollisvero sekä sairausvakuutusmaksut. Lisäksi palkansaajilta perittiin työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja 4,1 miljardia euroa. Pakolliset vakuutusmaksut mukaan lukien verot ja maksut veivät 25,1 prosenttia tuloista.

Veronalaisia tuloja tulonsaajat saivat 120,8 miljardia euroa. Ansiotuloja niistä oli 113,0 miljardia ja pääomatuloja 7,8 miljardia euroa. Ansiotulot kasvoivat 4,5 ja pääomatulot 13 prosenttia. Yhteensä veronalaiset tulot kasvoivat viisi prosenttia. Veronalaista tuloa saaneita oli 4,5 miljoonaa, heidän lukumääränsä kasvoi noin prosentin.

Palkkatuloja tulonsaajat saivat 77 miljardia euroa eli 4,5 prosenttia edellisvuotista enemmän. Eläketulot kasvoivat 4,8 prosenttia, niitä tulonsaajat saivat 24,6 miljardia euroa. Palkkatuloja sai 2,8 miljoonaa ja eläketuloja 1,6 miljoonaa henkeä.

Ansiotuloista kasvoivat eniten ansiotuloina verotetut osingot ja optiovoitot työsuhdeoptioista. Osingot kasvoivat 16 ja optiovoitot 15 prosenttia. Veronalaisia ansiotulo-osinkoja tulonsaajat saivat 407 miljoonaa ja optiovoittoa 127 miljoonaa euroa. Sen sijaan työttömyyspäivärahoja tulonsaajat saivat seitsemän, opintorahoja kolme ja lapsen kotihoidon tukea prosentin edellisvuotista vähemmän. Työttömyyspäivärahoja ja muita työttömyysturvaan perustuvia etuuksia tulonsaajat saivat 3,2 miljardia euroa, opintorahoja 515 miljoonaa ja lapsen kotihoidon tukea 381 miljoonaa euroa.

Pääomatulona verotetut osingot kasvoivat 24 prosenttia. Kaikkiaan tulonsaajat saivat niitä 1,6 miljardia euroa, josta 770 miljoonaa oli peräisin listatuista, 707 miljoonaa listaamattomista ja 104 miljoonaa ulkomaisista yhtiöistä.

Luovutusvoittoja tulonsaajat saivat 3,8 miljardia euroa, mikä oli 8,5 prosenttia edellisvuotista enemmän. Vuokratuloja he saivat 1,3 miljardia euroa, eli neljä prosenttia edellisvuotista enemmän. Metsätalouden pääomatulot kasvoivat 39 prosenttia, niitä tulonsaajat saivat 663 miljoonaa euroa. Myös muut pääomatulot, joita ovat esimerkiksi henkivakuutusten perusteella maksetut korvaukset ja muut pääomatuloa olevat etuudet kasvoivat selvästi, 46 prosenttia edellisvuodesta. Muita pääomatuloja tulonsaajat saivat 566 miljoonaa euroa.

Maataloudesta tulonsaajat saivat tuloja 1,0 miljardia, elinkeinotoiminnasta 3,0 miljardia ja yhtymistä 1,3 miljardia euroa. Maatalouden tulot kasvoivat 2,7 prosenttia, elinkeinotoiminnan tulot 5,8 prosenttia ja yhtymistä saadut yrittäjätulot 7,6 prosenttia.

Sisällys

Veronalaiset tulot kasvoivat viisi prosenttia.....	4
Välittömistä veroista kasvoi eniten pääomatulovero.....	4
Työtulovähennys kasvoi 17 prosenttia.....	6
Kotitalousvähennystä käytti 400 000 henkeä.....	7
Korkeimmat veronalaiset tulot Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla.....	9
Suurimmat tulot keski-ikäisillä.....	10

Taulukot

Taulukko 1. Verojen jakautuminen tuloluokittain 2011.....	6
Taulukko 2. Kotitalousvähennyksen saajien luku ja keskimääräinen vähennys 2011	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tulonsaajien lukumäärä, veronalaiset tulot ja verot 2011 ja 2010.....	11
Liitetaulukko 2. Tärkeimmät vähennykset veronalaisten tulojen mukaan 2011.....	13

Kuviot

Kuvio 1. Verojen osuudet välittömistä veroista 1993–2011.....	5
Kuvio 2. Verojen osuudet veronalaista tuloista 2011.....	5
Kuvio 3. Keskimääräinen kotitalousvähennys tuloluokittain 2011.....	8
Kuvio 4. Mediaanitulot maakunnittain 2011 ja 2010.....	9
Kuvio 5. Veronalaiset mediaanitulot iän ja sukupuolen mukaan 2011.....	10

Veronalaiset tulot -tilaston laatuseloste.....	15
--	----

Veronalaiset tulot kasvoivat viisi prosenttia

Tulonsaajat saivat veronalaisia tuloja 120,8 miljardia euroa vuona 2011. Ansiotuloja niistä oli 113,0 miljardia ja pääomatuloja 7,8 miljardia euroa. Ansiotulot kasvoivat edellisvuodesta 4,5 ja pääomatulot 12,8 prosenttia. Yhteensä veronalaiset tulot kasvoivat viisi prosenttia. Veronalaista tuloa saaneita oli 4,5 miljoonaa, heidän lukumääränsä kasvoi noin prosentin.

Ansiotuloista 68 prosenttia koostui palkoista ja runsas viidennes eläkkeistä. Palkkatuloja tulonsaajat saivat 77 miljardia euroa, mikä oli 4,5 prosenttia edellisvuotista enemmän. Eläketulot kasvoivat 4,8 prosenttia, niitä tulonsaajat saivat 24,6 miljardia euroa. Palkkatuloja sai 2,8 miljoonaa ja eläketuloja 1,6 miljoonaa henkeä.

Sairausvakuutukseen perustuvien korvausten ja päivärahojen määrä kasvoi runsaat kolme prosenttia. Kaikkiaan niitä sai 319 000 henkeä yhteensä 1,3 miljardia euroa. Työttömyyspäivärahoja ja muita työttömyysturvaan perustuvia etuuksia tulonsaajat saivat 3,2 miljardia euroa, mikä oli seitsemän prosenttia edellisvuotista vähemmän. Niitä saaneita oli 560 000 henkeä, kymmenen prosenttia edellisvuotista vähemmän. Myös opintorahan määrä pieneni, sitä maksettiin 515 miljoonaa euroa eli kolme prosenttia edellisvuotista vähemmän. Opintorahan saajia oli 324 000 henkeä. Lapsen kotihoidon tukeakin maksettiin vajaan prosentin verran edellisvuotta vähemmän, 381 miljoonaa euroa. Sitä sai 135 000 henkeä. Eniten ansiotuloista kasvoivat ansiotuloina verotetut osingot ja optiovoitot työsuhdeoptioista. Veronalaisia ansiotulo-osinkoja tulonsaajat saivat 407 miljoonaa ja optiovoittoja 127 miljoonaa euroa. Osingot kasvoivat edellisvuodesta 16 ja optiovoitot 15 prosenttia.

Pääomatulona verotetut osingot kasvoivat 24 prosenttia. Kaikkiaan tulonsaajat saivat niitä 1,6 miljardia euroa, josta 770 miljoonaa oli peräisin listatuista, 707 miljoonaa listaamattomista ja 104 miljoonaa ulkomaisista yhtiöistä. Bruttomääräisesti tulonsaajat saivat osinkoja pääomatulona kaikkiaan 3,6 miljardia euroa, mistä 1,3 miljardia listatuista ja 2,3 miljardia listaamattomista osakkeista. Brutto-osingot kasvoivat edellisvuodesta 15 prosenttia eli vähemmän kuin osinkojen veronalainen määrä. Listaamattomista yhtiöistä saadut veronalaiset pääomatulo-osingot kasvoivat 24 prosenttia, kun niiden bruttomäärä kasvoi vain kymmenen prosenttia.

Pääomatuloista puolet koostui luovutusvoitoista. Niitä tulonsaajat saivat 3,8 miljardia euroa, 8,5 prosenttia edellisvuotista enemmän. Luovutusvoittoja saaneiden määrä kasvoi 11 prosenttia, vuonna 2011 heitä oli 324 000. Vuokratuloja tulonsaajat saivat 1,3 miljardia euroa, mikä oli neljä prosenttia edellisvuotista enemmän. Metsätalouden pääomatulot kasvoivat 39 prosenttia, niitä tulonsaajat saivat 663 miljoonaa euroa. Myös muut pääomatulot, joita ovat esimerkiksi henkivakuutusten perusteella maksetut korvaukset ja muut pääomatuloa olevat etuudet kasvoivat selvästi, 46 prosenttia edellisvuodesta. Muita pääomatuloja tulonsaajat saivat 566 miljoonaa euroa.

Maatalouden tulot kasvoivat 2,7 prosenttia. Niitä tulonsaajat saivat 1,0 miljardia euroa. Elinkeinotoiminnan tuloja tulonsaajat saivat 3,0 miljardia euroa eli 5,8 prosenttia edellisvuotista enemmän. Yhtymistä saadut yrittäjätulot puolestaan kasvoivat 7,6 prosenttia, niitä tulonsaajat saivat 1,3 miljardia euroa.

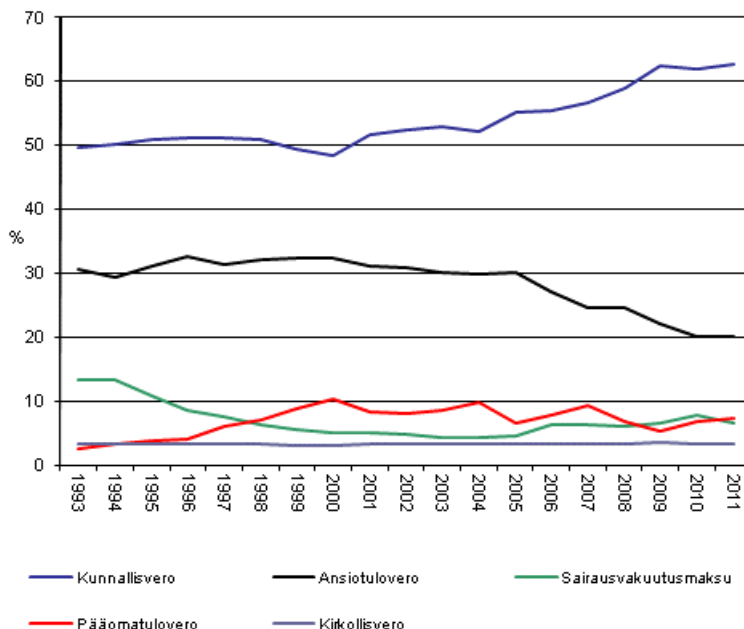
Välittömistä veroista kasvoi eniten pääomatulovero

Verot kasvoivat edellisvuodesta 3,7 prosenttia. Kaikkiaan tulonsaajat maksoivat välittömiä veroja ja maksuja 26,2 miljardia euroa vuonna 2011. Eniten maksettiin kunnallisveroa, 16,4 miljardia euroa, viisi prosenttia edellisvuotista enemmän. Kunnallisveroa maksoi 3,8 miljoonaa tulonsaajaa. Ansiotuloveron osuus oli 5,3 ja pääomatuloveron 1,9 miljardia euroa. Ansiotuloveron määrä kasvoi 3,3 ja pääomatulon 12,7 prosenttia. Ansiotuloveroa maksoi 1,6 miljoonaa ja pääomatuloveroa 909 000 henkeä.

Sairaanhoitomaksua tulonsaajat maksoivat 1,0 miljardia ja päivärahamaksua 665 miljoonaa euroa. Sairaanhoitomaksua maksettiin 15 ja päivärahamaksua kahdeksan prosenttia edellisvuotista vähemmän. Kirkollisveron osuus oli 869 miljoonaa euroa. Kirkollisveroa maksaneita oli 2,9 miljoonaa tulonsaajaa, heidän lukumääränsä pieneni noin prosentin edellisvuodesta. Metsänhoitomaksua maksoi 212 000 henkeä yhteensä 19,5 miljoonaa euroa.

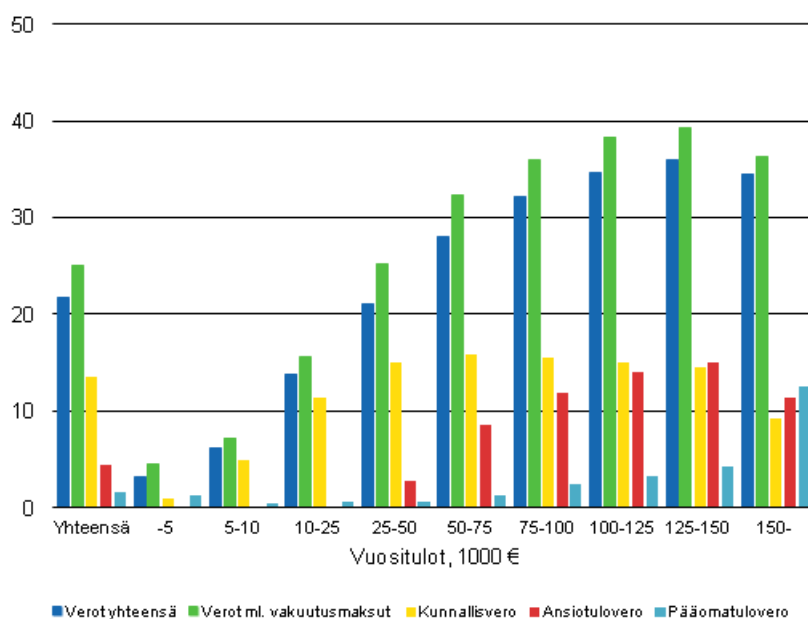
Verot ja maksut ovat kasvaneet vuodesta 1993 reaalisesti 32 prosenttia. Selvästi eniten niistä on kasvanut kunnallisvero, joka kasvoi 66 prosenttia. Kunnallisveron osuus veroista on tänä aikana kasvanut 50 prosentista 63 prosenttiin.

Kuvio 1. Verojen osuudet välittömistä veroista 1993–2011

Valtionverojen osuus on samana aikana pienentynyt 33 prosentista 27 prosenttiin. Ansiotuloveron osuus pieneni 31 prosentista 20 prosenttiin. Ansiotulovero on pienentynyt erityisesti 2000-luvulla, pääomatuloveron osuus taas on vaihdellut selvästi muita veroja enemmän vajaan kolmen ja kymmenen prosentin välillä. Sosiaaliturvamaksujen osuus veroista ja maksuista oli 1990-luvun alussa runsaat 13 prosenttia, mistä se 2000-luvun alkuun mennessä laski alle viiteen prosenttiin. Se jälkeen on sairausvakuutusmaksun osuus jälleen viime vuoteen asti kasvanut. Vuonna 1993 se oli 13 prosenttia ja 6,5 prosenttia vuonna 2011.

Kuvio 2. Verojen osuudet veronalaista tuloista 2011

Verojen ja maksujen osuus tulonsaajien veronalaisista tuloista oli 21,7 prosenttia vuonna 2011, kun se edellisvuonna oli 21,9. Veroihin ja maksuihin on tässä laskettu ansio- ja pääomatuloverot, kunnallisvero, kirkollisvero sekä sairausvakuutusmaksut. Näiden lisäksi palkansaajilta perittiin työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja 4,1 miljardia euroa. Pakolliset vakuutusmaksut mukaan lukien verot ja maksut veivät 25,1 prosenttia tuloista.

Eniten veroja suhteessa tuloihin maksoivat 125 000–150 000 euroa vuodessa ansainneet. He maksoivat veroina 36,0 prosenttia tuloistaan. Yli 150 000 euroa ansainneilta verot veivät vähemmän, keskimäärin 34,5 prosenttia tuloistaan. Yli 150 000 euroa ansainneiden tuloista 47 prosenttia oli pääomatuloja.

Pääomatuloveroa he maksoivat selvästi muita enemmän, 41 prosenttia pääomatuloveron määrästä. Ansiotulo- ja kunnallisveroa he kuitenkin maksoivat suhteellisesti vähemmän kuin 75 000–150 000 euroa ansainneet.

Taulukko 1. Verojen jakautuminen tuloluokittain 2011

Tuloluokka, 1000 €	Tuloluokat yhteensä	-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-75	75-100	100-
Tulonsaajia	4 548 495	991 184	1 126 122	924 985	701 035	356 494	311 537	77 309	59 829
Tulonsaajia, %	100,0	21,8	24,8	20,3	15,4	7,8	6,8	1,7	1,3
Ansiotulovero, 1000 €	5 257 650	11	1 280	63 787	606 620	845 265	1 570 926	778 528	1 391 234
Ansiotulovero, %	100,0	0,0	0,0	1,2	11,5	16,1	29,9	14,8	26,5
Pääomatulovero, 1000 €	1 896 528	28 206	89 437	132 707	146 995	136 263	250 637	156 988	955 296
Pääomatulovero, %	100,0	1,5	4,7	7,0	7,8	7,2	13,2	8,3	50,4
Sairausvakuutusmaksu, 1000 €	1 711 865	32 270	157 224	333 195	392 704	262 964	305 362	103 934	124 213
Sairausvakuutusmaksu, %	100,0	1,9	9,2	19,5	22,9	15,4	17,8	6,1	7,3
Kunnallisvero, 1000 €	16 431 133	213 620	1 656 732	3 228 921	3 653 953	2 463 519	2 916 031	1 022 034	1 276 323
Kunnallisvero, %	100,0	1,3	10,1	19,7	22,2	15,0	17,7	6,2	7,8
Kirkollisvero, 1000 €	869 102	9 892	95 384	180 255	200 626	129 282	145 070	49 270	59 323
Kirkollisvero, %	100,0	1,1	11,0	20,7	23,1	14,9	16,7	5,7	6,8
Verot yhteensä, 1000 €	26 200 152	286 488	2 006 723	3 944 382	5 005 502	3 840 656	5 192 566	2 112 732	3 811 103
Verot yhteensä, %	100,0	1,1	7,7	15,1	19,1	14,7	19,8	8,1	14,5

Pienituloisimpien tulonsaajien verot koostuivat lähinnä kunnallisverosta, sairausvakuutusmaksuista ja kirkollisverosta, kun taas valtionveroista suurimman osan maksoivat suhteellisen hyvätuloiset. Alle 20 000 euroa vuodessa ansaitsi 2,1 miljoonaa henkeä eli 47 prosenttia tulonsaajista. He maksoivat kunnallisveroista ja sairausvakuutusmaksuista noin 11 prosenttia ja kirkollisverosta hieman enemmän. Ansiotuloveroa he eivät käytännössä juuri maksaneet, mutta pääomatuloveroa 122 miljoonaa euroa eli seitsemän prosenttia pääomatuloverosta. Tulonsaajia, jotka ansaitsivat 30 000–50 000 euroa, oli runsas viidennes veronalaista tuloa saaneista. He maksoivat kaikista veroista 34 prosenttia, 28 prosenttia ansiotuloveroista ja 37 prosenttia kunnallisverosta. Yli 50 000 euron tulot oli yhdeksällä prosentilla tulonsaajista. He maksoivat valtionveroista 71 prosenttia ja 42 prosenttia kaikista veroista.

Työtulovähennys kasvoi 17 prosenttia

Ansiotuloista tehtävät vähennykset kasvoivat edellisvuodesta 8,4 prosenttia. Ansiotuloista valtion- ja kunnallisverotuksessa vähennettiin matkakuluja 1,5 miljardia, pakollisia eläkevakuutusmaksuja 4,2 miljardia, työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuja 603 miljoonaa ja muita tulonhankkimismenoja 349 miljoonaa euroa. Tulonhankkimisvähennyksen määrä oli 1,7 miljardia euroa. Näistä eniten edellisvuodesta kasvoivat eläkevakuutusmaksut, 13 prosenttia, ja matkakulut, 9 prosenttia. Ansiotuloista valtionverotuksessa tehtävistä vähennyksistä merkittävin oli eläketulovähennys, 10,8 miljardia euroa. Sen määrä ei edellisvuodesta muuttunut. Sen sijaan ansiotulojen veroista tehtävä työtulovähennys kasvoi 17 prosenttia. Se alensi palkansaajien veroja 1,5 miljardilla eurolla.

Kunnallisverotuksen eläketulovähennys oli 5,5 miljardia, ansiotulovähennys 6,5 miljardia, perusvähennys 1,8 miljardia ja opintorahavähennys 190 miljoonaa euroa. Näistä perusvähennyksen määrä kasvoi 2,5,

eläketulovähennys 1,4 ja ansiotulovähennys 0,8 prosenttia. Opintorahavähennyksen määrä pieneni kymmenen prosenttia.

Asunto- ja opintolainan korkoja tulonsaajilla oli 1,4 miljardia euroa. Edellisvuodesta ne kasvoivat 23 prosenttia. Ensiasunnon lainojen korot kasvoivat vähemmän, 12 prosenttia. Niitä tulonsaajilla oli 291 miljoonaa ja tulonhankkimislainan korkoja 150 miljoonaa euroa. Tulonhankkimislainan korot kasvoivat 19 prosenttia. Korkomenoja vähennettiin alijäämähyvityksenä ansiotuloveroista 440 miljoonaa euroa, mikä oli 19 prosenttia edellisvuotista enemmän.

Työtuloihin kohdistuneista vähennyksistä hyötyivät eniten keski- ja hyvätuloiset tulonsaajat. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuista ja matkakululuista saivat 25 000–50 000 euroa ansainneet lähes kaksi kolmannesta ja yli 50 000 euroa ansainneet runsaan viidenneksen. Näihin verrattuna tulonhankkimisvähennyksestä hyötyivät enemmän myös hieman pienituloisemmat ja eläkevakuutusmaksuvähennyksestä hyvätuloisemmat. Molemmista oli 25 000–50 000 euroa ansainneiden osuus noin puolet, mutta tulonhankkimisvähennyksestä 10 000–25 000 euroa ansainneet saivat neljänneksen ja eläkevakuutusmaksuista yli 50 000 ansainneet kolmanneksen. Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksestä hyötyivät suhteellisen pieni- ja keskituloiset: siitä 10 000–25 000 euroa ansainneet saivat kolmanneksen ja 25 000–50 000 euroa ansainneet 55 prosenttia. Työtulovähennyksestä 25 000–50 000 euroa ansainneet saivat 61 prosenttia.

Selvimmän pienituloisille kohdistuivat perusvähennys ja opintorahavähennys. Perusvähennyksestä 48 prosenttia saivat alle 10 000 euroa ja 50 prosenttia 10 000–25 000 euroa ansainneet. Opintorahavähennyksen saajat ansaitsivat käytännössä kaikki alle 10 000 euroa.

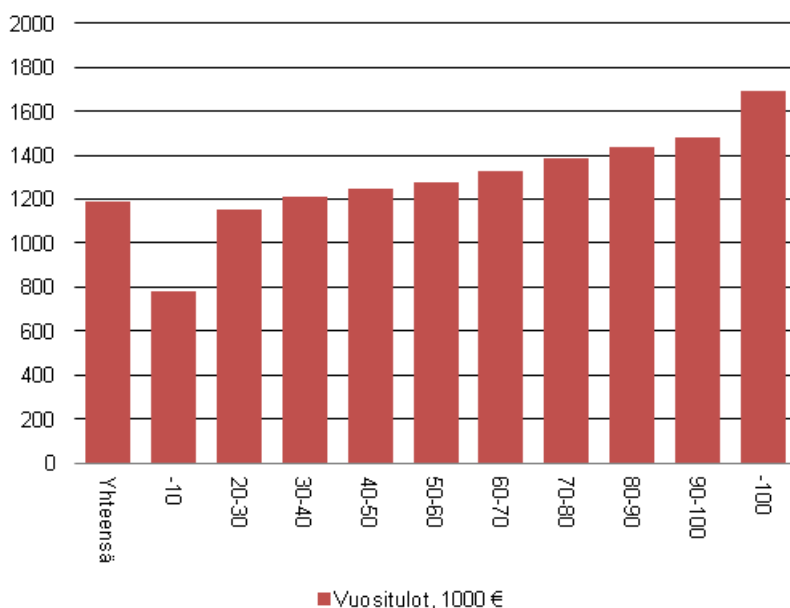
Asunto- ja opintolainan koroista maksoivat 25 000–50 000 euroa ansainneet 51 ja ensiasunnon lainan koroista 60 prosenttia, alijäämähyvityksestä he saivat 54 prosenttia. Tulonhankkimislainan korkoja vähensivät eniten hyvätuloiset: niistä 59 prosenttia kohdistui vähintään 50 000 euroa vuodessa ansainneille. Vapaaehtoisista eläkevakuutusmaksuista 25 000–50 000 euroa ansainneet vähensivät puolet ja sitä enemmän ansainneet kolmanneksen.

Kotitalousvähennystä käytti 400 000 henkeä

Kotitalousvähennystä käytti 401 500 tulonsaajaa yhteensä 476 miljoonan euron edestä. Keskimääräinen vähennys oli 1 190 euroa. Vähennyksen saajien määrä kasvoi edellisvuodesta yhdeksän ja vähennyksen määrä 17 prosenttia. Vuodesta 2001 kotitalousvähennyksen määrä on kasvanut reaalisesti 15-kertaiseksi ja sitä hyödyntäneiden tulonsaajien määrä yli viisinkertaistunut.

Kotitalousvähennyksen käyttö yleistyi tulotason kasvaessa. Alle 30 000 euroa ansainneista sitä käytti vain viisi prosenttia, 30 000–40 000 euroa ansainneista 11 prosenttia, 50 000–60 000 euroa ansainneista 20 ja yli 100 000 euroa ansainneista 44 prosenttia.

Kuvio 3. Keskimääräinen kotitalousvähennys tuloluokittain 2011

Vähennysmäärätkin kasvoivat tulojen kasvaessa. Alle 30 000 euroa vuodessa ansainneiden vähennys oli keskimäärin 970 euroa kun vähintään 100 000 euroa ansainneilla se oli 1 690 euroa. Keskituloiset käyttivät vähennystä jonkin verran muita useammin asunnon kunnossapitoon ja hyvätuloiset kotitaloustyöhön. Hoiva- ja hoitotyöhön vähennystä käyttäneet olivat usein pienituloisia.

Eniten vähennystä käytettiin asunnon kunnossapitotöihin ja seuraavaksi eniten kotitaloustyöhön. Myönnettyistä vähennyksistä 83 prosenttia kohdistui asunnon kunnossapitoon ja 12 prosenttia kotitaloustöihin. Keskimääräinen vähennys kunnossapitotöistä oli 1 310 euroa ja kotitaloustöistä 710 euroa. Hoiva- ja hoitotöihin vähennystä käytettiin vain kahdessa prosentissa tapauksista, mutta määrällisesti niistä myönnetty vähennykset olivat suurimpia, keskimäärin 1 320 euroa.

Vajaa viidennes vähennyksen käyttäjistä oli 30–39-vuotiaita, hieman useampi 40–49-vuotiaita ja 29 prosenttia eläkeikäisiä. Alle 30-vuotiaita heistä oli vain neljä prosenttia. Vähennyksen käyttötarkoitus vaihteli jonkin verran iän ja sukupuolen mukaan. Asunnon kunnossapito oli yleisin käyttökohde kaikenikäisillä yli 75-vuotiaita lukuun ottamatta. He käyttivät vähennystä muita useammin kotitalous- ja hoivatyöhön.

Taulukko 2. Kotitalousvähennyksen saajien luku ja keskimääräinen vähennys 2011

Käyttötarkoitus	Ikäluokat yhteensä	-30	30-39	40-49	50-59	60-64	65-74	75-
Kotitalousvähennys yhteensä, lkm	401 459	15 275	61 408	78 660	84 605	45 442	62 930	53 139
Kotitalousvähennys yhteensä, keskimäärin, €	1 187	1 136	1 270	1 315	1 278	1 218	1 094	852
Kotitaloustyö, lkm	80 334	1 550	12 119	15 808	13 052	5 853	9 719	22 233
Kotitaloustyö, keskimäärin, €	711	666	841	946	806	654	536	512
Hoiva- tai hoitotyö, lkm	7 255	71	723	633	442	248	693	4 445
Hoiva- tai hoitotyö keskimäärin, €	1 323	830	1 010	1 224	1 253	1 218	1 211	1 427
Kunnossapito- tai parannustyö, lkm	300 499	13 315	47 217	60 316	68 522	37 511	49 754	23 864
Asuntojen kunnossapitotyö, keskimäärin, €	1 313	1 193	1 385	1 415	1 370	1 308	1 206	1 052
Usea tai tuntematon, lkm	13 371	339	1 349	1 903	2 589	1 830	2 764	2 597
Usea tai tuntematon, keskimäärin, €	1 121	1 102	1 230	1 253	1 215	1 179	1 010	954

Miehet käyttivät vähennystä naisia enemmän kunnossapitotöihin, naiset puolestaan miehiä useammin kotitaloustyöhön ja hoito- ja hoivatyöhön.

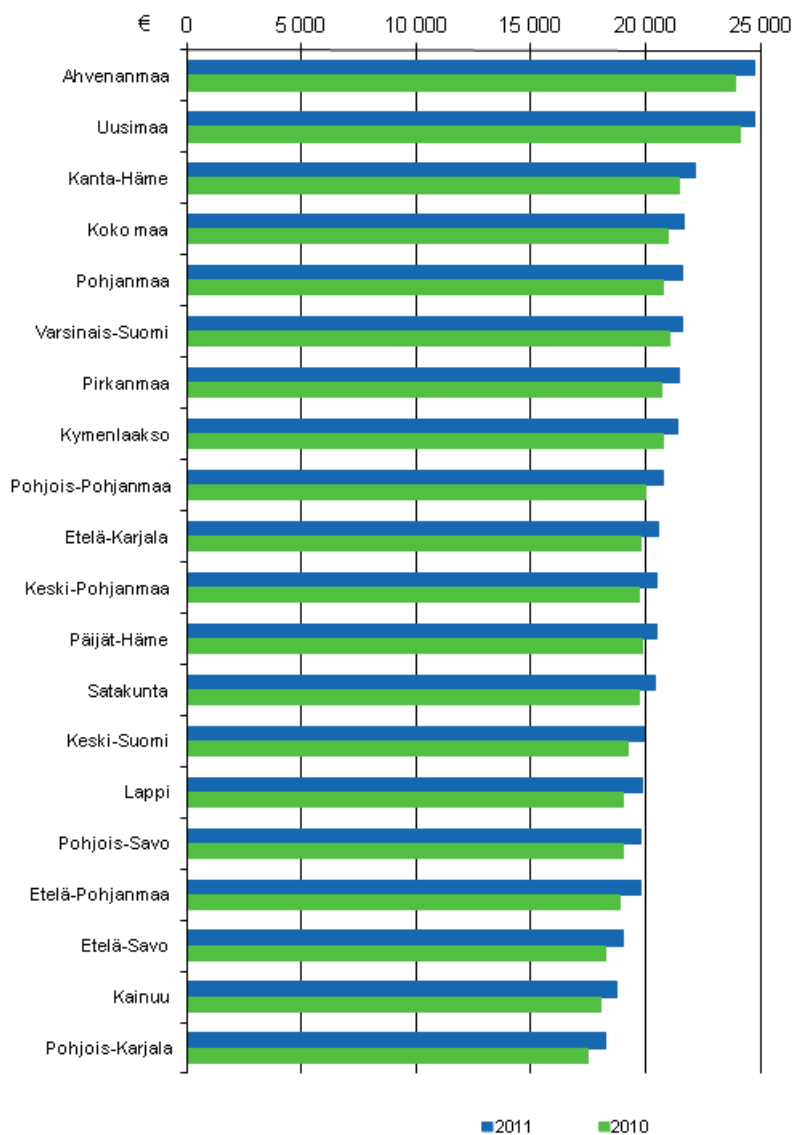

Korkeimmat veronalaiset tulot Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla

Mediaanitulot olivat korkeimmat Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla. Ahvenanmaalla ne olivat 24 790 ja Uudellamaalla 24 760 euroa. Pienimmät mediaanitulot olivat Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakunnissa: Kainuussa 18 750 ja Pohjois-Karjalassa 18 240 euroa.

Edellisvuodesta tulonsaajien mediaanitulot kasvoivat 3,5 prosenttia. Eniten, 4,7 prosenttia, ne kasvoivat Etelä-Pohjanmaalla. Vähiten mediaanitulot kasvoivat Etelä-Suomessa: Kymenlaaksossa 3,0, Varsinais-Suomessa 2,7 ja Uudellamaalla 2,6 prosenttia.

Kuvio 4. Mediaanitulot maakunnittain 2011 ja 2010

Hyvätuloisimmat kunnat mediaanituloilla mitaten olivat Kauniainen (31 100 €), Espoo (28 720 €), Kirkkonummi (28 270 €), Tuusula (27 930 €) ja Nurmijärvi (27 890 €). Eniten mediaanitulot kasvoivat Suomenniemellä, 15,2 prosenttia. Seuraavaksi eniten, hieman yli kymmenen prosenttia, ne kasvoivat Puumalassa ja Myrskylässä. Kunnallisverot kasvoivat eniten Pirkkalassa (15,4 %), Tynäällä (10,5 %) ja Helsingissä (10,3 %).

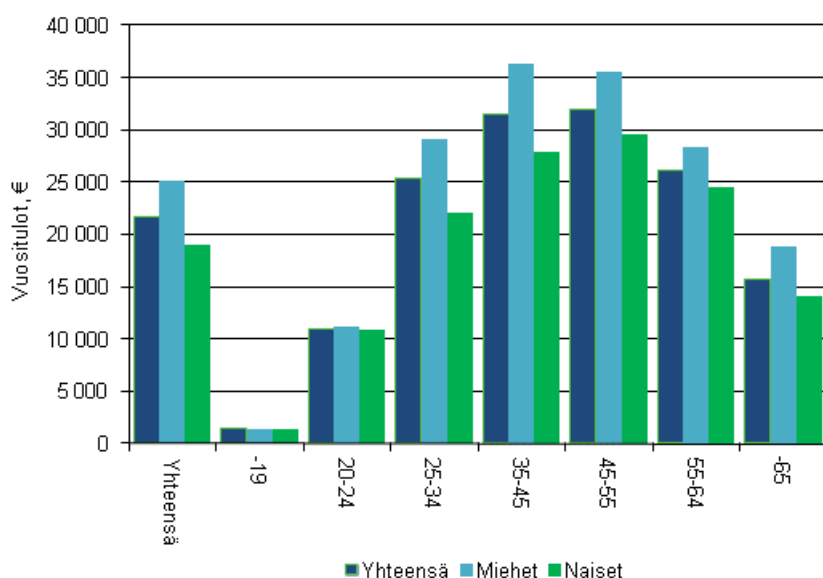
Pääomatuloja saivat eniten ahvenanmaalaiset. Ahvenanmaalla pääomatulon saajia oli 35 prosenttia tulonsaajista, kun koko maassa pääomatuloja sai 29 prosenttia tulonsaajista. Tulonsaajaa kohti ahvenanmaalaisien pääomatulot olivat 2 370 euroa, kun vastaava luku koko maassa oli 1 710 euroa. Edellisvuodesta ahvenanmaalaisien pääomatulot kuitenkin pienenevät 5,4 prosenttia, kun koko maassa ne

kasvoivat 13 prosenttia. Vähiten pääomatuloja saivat Lapin ja Kymenlaalson asukkaat, noin 1 200 euroa tulonsaajaa kohti.

Suurimmat tulot keski-ikäisillä

Keskimäärin tulonsaajat ansaitsivat 26 260 euroa, 4,1 prosenttia edellisvuotista enemmän. Mediaanitulot olivat 21 700 euroa eli 3,5 prosenttia edellisvuotista korkeammat. Miesten keskimääräiset veronalaiset vuositulot olivat 30 820 ja naisten 22 530 euroa. Miesten mediaanitulot olivat 25 210 ja naisten 19 060 euroa. Miesten mediaanitulot kasvoivat edellisvuodesta 3,6 ja naisten 3,4 prosenttia.

Kuvio 5. Veronalaiset mediaanitulot iän ja sukupuolen mukaan 2011

Suurimmillaan tulot olivat keski-ikäisillä: 45–54-vuotiaat ansaitsivat keskimäärin 37 300 euroa. Eniten edellisvuodesta kasvoivat nuorimpien vanhimpien tulonsaajien tulot. Alle 25-vuotiaiden keskimääräiset veronalaiset tulot kasvoivat 7,1 ja yli 65-vuotiaiden 5,3 prosenttia edellisvuodesta.

Veronalaiset tulot jäivät usein pieniksi monilla eläketuloa tai muita tulonsiirtoja kuten kotihoidon tukea, opintorahaa tai äitiys- tai vanhempainrahaa saaneilla. Tulonsaajien joukossa on koululaisia, opiskelijoita tai muita tilapäis- ja osa-aikatoivia tekijöitä. Verottomat tulonsiirrot, kuten asumis- ja toimeentulotuet tai lapsilisät, eivät sisälly tulokäsittelyyn.

Alle 20 000 euroa vuodessa ansainneita oli 47 prosenttia tulonsaajista, kaikkiaan 2,1 miljoonaa henkeä. Heistä 1,2 miljoonaa oli naisia ja 900 000 miehiä. Heidän tuloistaan hieman yli puolet koostui eläkkeistä ja neljännes palkoista. Työttömyysturvaan perustuvia etuuksia niistä oli kymmenen ja muita sosiaaliturvaetuuksia, kuten opintorahaa ja lapsen kotihoidon tukea, kuusi prosenttia. Pääomatuloina he saivat vain 2,5 prosenttia veronalaisista tuloistaan.

Iltaään pienituloisimmat olivat usein nuoria tai vanhoja. Alle 20 000 euroa ansainneista neljännes oli alle 25- ja kolmannes yli 65-vuotiaita. Eläkeikäisistä naisista näin pienituloisia oli 76 prosenttia, miehistä 54 prosenttia. Vähiten, vajaa neljännes tulonsaajista näin pienituloisia oli 40–50-vuotiaiden joukossa.

Vähintään 100 000 euron veronalaiset vuositulot oli 59 830 hengellä eli hieman yli prosentilla tulonsaajista. Miehiä heistä oli 47 030 ja naisia 12 800. Heidän tuloistaan kolmannes koostui pääomatuloista. Veronalaisista tuloista he saivat yhdeksän ja pääomatuloista 48 prosenttia. Veroista he maksoivat 15 prosenttia.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tulonsaajien lukumäärä, veronalaiset tulot ja verot 2011 ja 2010

Tiedot	1000 €			Lukumäärä		
	Vuosi			Vuosi		
	2011	2010	Muutos-%	2011	2010	Muutos-%
Tulonsaajia	4 548 495	4 508 954	0,9	4 548 495	4 508 954	0,9
Ansiotuloja saaneita	4 492 287	4 451 791	0,9	4 492 287	4 451 791	0,9
Pääomatuloja saaneita	1 298 830	1 252 571	3,7	1 298 830	1 252 571	3,7
Valtionveronalaiset tulot	120 784 312	115 069 408	5,0	4 548 495	4 508 954	0,9
Veronalaiset tulot ml. verovapaat osingot ja korot	122 996 876	117 111 963	5,0	4 548 495	4 508 954	0,9
Ansiotulot yhteensä	112 989 467	108 161 761	4,5	4 492 287	4 451 791	0,9
Palkkatulot	76 999 324	73 652 426	4,5	2 797 167	2 746 173	1,9
Rahapalkka päätoimesta	76 514 081	72 994 866	4,8	2 768 517	2 723 135	1,7
Optiovoivot työsuhdeoptioista	126 627	110 555	14,5	6 558	5 475	19,8
Sairausvakuutuspäivärahat	1 319 050	1 277 407	3,3	318 958	314 880	1,3
Työttömyysturvaetuudet	3 169 271	3 409 740	-7,1	561 496	626 882	-10,4
Lapsen kotihoidon tuki	380 890	383 166	-0,6	135 312	134 451	0,6
Eläketulot	24 563 466	23 437 302	4,8	1 567 141	1 544 201	1,5
Työ-, virka- ja yrittäjäeläkkeet	20 727 892	19 708 688	5,2	1 399 241	1 380 808	1,3
Kansaneläkkeet	2 425 996	2 360 350	2,8	685 564	693 097	-1,1
Opintorahat	515 360	533 760	-3,5	323 695	330 716	-2,1
Vakuutuspäivärahat	147 554	141 533	4,3	58 193	58 527	-0,6
Osinkotulot ansiotulona, brutto	581 285	501 551	15,9	90 640	62 049	46,1
Osinkotulot ansiotulona, veronalainen määrä	406 523	350 622	15,9	87 427	58 551	49,3
Tulot ulkomailta	531 697	459 385	15,7	329 419	323 073	2,0
Muut ansiotulot	664 268	601 061	10,5	270 390	249 006	8,6
Maatalouden tulo	1 043 574	1 015 664	2,7	106 767	109 674	-2,7
Elinkeinotulot	2 988 637	2 824 054	5,8	138 895	136 894	1,5
Tulot yhtymästä	1 305 790	1 213 102	7,6	110 960	111 285	-0,3
Pääomatulot yhteensä	7 794 845	6 907 648	12,8	1 298 830	1 252 571	3,7
Osingot pääomatulona listatuista ja muista yhtiöistä, bruttomäärä	3 560 030	3 110 078	14,5	921 166	932 059	-1,2
Osingot listatuista yhtiöistä, bruttomäärä	1 252 812	1 016 389	23,3	658 278	649 552	1,3
Muista kuin listatuista yhtiöistä saatujen osinkojen bruttomäärä	2 307 218	2 093 688	10,2	368 206	388 295	-5,2
Osingot ulkomailta, brutto	152 581	116 525	30,9	262 522	261 774	0,3
Listatuista yhtiöistä saatujen osinkojen veronalainen määrä	770 162	629 906	22,3	574 528	562 152	2,2
Muista kuin listatuista yhtiöistä saatujen osinkojen veronalainen määrä	706 682	568 909	24,2	4 036	3 747	7,7
Osingot ulkomailta, veronalainen määrä	104 030	79 805	30,4	262 335	261 549	0,3
Osuuspääoman korkojen brutto	71 177	71 625	-0,6	1 683 137	1 673 833	0,6
Osuuspääoman korkojen veronalainen määrä	12 530	11 457	9,4	8 059	6 774	19,0
Vuokratulot	1 308 728	1 261 496	3,7	265 145	262 206	1,1
Luovutusvoivot	3 794 576	3 498 264	8,5	324 466	293 024	10,7
Sijoitusrahasto-osuuden tuotto	14 185	13 954	1,7	50 054	51 956	-3,7
Vapaaehtoisen henkilövakuutuksen suoritukset	49 536	122 130	-59,4	31 769	35 361	-10,2
Metsätalouden pääomatulo	663 393	476 870	39,1	90 115	89 326	0,9
Muut pääomatulot	565 862	388 752	45,6	239 826	176 781	35,7

Tiedot	1000 €			Lukumäärä		
	Vuosi			Vuosi		
	2011	2010	Muutos-%	2011	2010	Muutos-%
Valtionverot yhteensä	7 168 543	6 788 516	5,6	2 131 849	2 146 194	-0,7
Tulovero ansiotulosta	5 257 650	5 091 457	3,3	1 626 312	1 654 571	-1,7
Tulovero pääomatulosta	1 896 528	1 683 345	12,7	909 393	886 360	2,6
Veronkorotus	14 365	13 714	4,7	23 147	21 245	9,0
Kunnallisvero	16 431 133	15 631 559	5,1	3 835 886	3 795 155	1,1
Kirkollisvero	869 102	852 610	1,9	2 948 139	2 988 492	-1,4
Sairaanhoitomaksu	1 046 945	1 238 249	-15,4	3 831 902	3 794 173	1,0
Päivärahamaksu	664 920	723 651	-8,1	2 871 043	2 934 953	-2,2
Metsänhoitomaksu	19 508	20 566	-5,1	212 128	212 944	-0,4
Verot ja maksut yhteensä	26 200 152	25 255 151	3,7	4 179 034	4 163 065	0,4
Työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksu	4 097 090	3 638 227	12,6	2 541 931	2 513 452	1,1
Valtionveron alaiset tulot miinus verot	94 584 160	89 142 570	5,3	4 546 490	4 506 500	0,9

Liitetaulukko 2. Tärkeimmät vähennykset veronalaisten tulojen mukaan 2011

Tuloluokka, 1000 €	Tuloluokat yhteensä	-10	10-25	25-50	50-75	75-100	100-
Tulonsaajia, lkm	4 548 495	991 184	1 585 891	1 522 745	311 537	77 309	59 829
Vähennykset ansiotulosta valtionverotuksessa, 1000 €	19 815 315	2 372 788	9 174 641	5 839 301	1 532 905	449 120	446 561
Vähennykset ansiotulosta valtionverotuksessa, lkm	4 268 057	766 753	1 569 105	1 498 609	301 184	74 782	57 624
Vähennykset ansiotulosta kunnallisverotuksessa, 1000 €	23 194 959	3 591 625	7 985 524	8 649 611	2 015 035	496 410	456 754
Vähennykset ansiotulosta kunnallisverotuksessa, lkm	4 317 470	946 278	1 543 362	1 395 223	300 562	74 605	57 440
Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, 1000 €	602 510	5 213	84 942	382 967	96 265	19 196	13 926
Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, lkm	1 966 544	59 357	468 333	1 101 835	240 809	56 478	39 732
Matkakulut, 1000 €	1 526 054	15 434	222 478	964 310	235 966	52 069	35 797
Matkakulut, lkm	820 133	15 222	142 865	495 877	119 355	27 462	19 352
Tulohankkimisvähennys, 1000 €	1 669 254	213 172	419 174	793 363	170 796	41 482	31 267
Tulohankkimisvähennys, lkm	2 778 997	394 497	697 340	1 290 741	277 726	67 605	51 088
Eläkevakuutusmaksut, myönnetty määrä, 1000 €	4 185 458	59 595	514 019	2 255 363	805 280	263 843	287 359
Eläkevakuutusmaksut, myönnetty määrä, lkm	2 584 605	310 859	660 549	1 244 546	262 044	62 069	44 538
Eläketulovähennys valtionverotuksessa, 1000 €	10 803 290	2 054 202	7 786 358	892 116	41 738	13 561	15 315
Eläketulovähennys valtionverotuksessa, lkm	1 458 771	323 492	884 665	238 222	7 597	2 255	2 540
Invalidivähennys kunnallisverotuksessa, 1000 €	69 275	12 677	38 434	15 280	1 992	490	401
Invalidivähennys kunnallisverotuksessa, lkm	209 708	34 515	111 035	53 294	7 575	1 849	1 440
Eläketulovähennys kunnallisverotuksessa, 1000 €	5 549 761	1 905 040	3 529 367	89 340	14 625	5 251	6 139
Eläketulovähennys kunnallisverotuksessa, lkm	1 198 388	323 492	838 585	29 865	3 736	1 269	1 441
Perusvähennys, 1000 €	1 841 581	887 717	926 568	20 051	3 879	1 468	1 898
Perusvähennys, lkm	1 603 667	639 257	936 110	21 736	3 588	1 307	1 669
Opintorahavähennys, 1000 €	189 705	188 486	1 085	95	12	9	17
Opintorahavähennys, lkm	186 834	185 358	1 370	75	12	7	12
Ansiotulovähennys, 1000 €	6 489 321	278 102	2 096 352	3 552 210	494 975	51 280	16 402
Ansiotulovähennys, lkm	2 578 178	199 319	698 116	1 316 113	288 258	65 546	10 826
Tulohankkimismenot pääomatuloista, 1000 €	13 337	340	1 284	3 323	2 272	1 320	4 798
Tulohankkimismenot pääomatuloista, lkm	17 146	694	2 726	6 415	3 825	1 570	1 916
Vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut, 1000 €	414 699	13 516	56 140	207 469	82 737	28 435	26 402
Vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut, lkm	407 264	17 173	72 333	225 896	63 179	16 706	11 977
Asunto- ja opintolainan korot, 1000 €	1 437 021	61 451	258 403	736 754	236 781	71 738	71 894

Tuloluokka, 1000 €	Tuloluokat yhteensä	-10	10-25	25-50	50-75	75-100	100-
Asunto- ja opintolainan korot, lkm	1 467 792	140 843	369 811	705 039	175 777	43 904	32 418
Ensiasuntoon kohdistuvat korot, 1000 €	290 735	10 906	56 025	174 813	37 719	7 381	3 892
Ensiasuntoon kohdistuvat korot, lkm	217 380	9557	46 892	128 970	25 443	4 468	2 050
Tulohankkimislainan korot, 1000 €	149 727	5 582	14 967	40 628	27 391	14 172	46 986
Tulohankkimislainan korot, lkm	105 444	5 315	18 064	43 755	21 316	7 992	9 002
Alijäämähyvitys, 1000 €	439 964	20 683	89 150	239 407	63 341	15 925	11 459
Alijäämähyvitys, lkm	1 492 935	151 724	409 048	726 088	154 340	32 734	19 001
Erityinen alijäämähyvitys, 1000 €	86 585	1 415	12 164	47 321	16 653	5 051	3 982
Erityinen alijäämähyvitys, lkm	342 280	9 722	62 465	199 953	50 504	12 077	7 559
Invalidivähennys valtionverosta, 1000 €	74 439	18 589	45 250	9 244	938	236	181
Invalidivähennys valtionverosta, lkm	705 490	168 288	421 060	99 869	11 329	2 809	2 135
Elatusvelvollisuusvähennys, 1000 €	5 475	130	745	3 221	973	219	187
Elatusvelvollisuusvähennys, lkm	46 999	1 277	6 916	27 549	7 986	1 795	1 476
Kotitalousvähennys, 1000 €	476 402	2 831	94 932	209 031	89 501	35 831	44 276
Kotitalousvähennys, lkm	401 459	6 277	103 245	172 424	68 457	24 911	26 145
Työtulovähennys, 1000 €	1 504 830	31 036	404 252	915 586	135 391	14 404	4 160
Työtulovähennys, lkm	2 559 567	171 490	700 837	1 320 693	288 183	67 062	11 302

Veronalaiset tulot -tilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Veronalaiset tulot -tilasto kuvaa ensisijassa verotusta. Se sisältää tietoja mm. veronalaisista tuloista, vähennyksistä ja veroista. Siitä ilmenee myös tulonsaajien ja veronalaisten tulojen jakautuminen esim. tulotasoittain. Tilasto ei kuitenkaan sovellu varsinaisiin tulonjakotarkasteluihin, koska siinä käytetty tulokäsite ei kuvaa tulonsaajien todellisia käytettävissä olevia tuloja. Tilasto sisältää tiedot vain veronalaisista tuloista. Verovapaita tuloja ovat esim. eräät sosiaaliset tulonsiirrot ja osa pääomatuloista. Käytettävissä olevia tuloja laskettaessa on otettava huomioon paitsi nämä, myös maksetut tulonsiirrot. Tulojakaumia ja keskiarvolukuja tarkasteltaessa kannattaa myös muistaa, että tilastossa on mukana paljon esimerkiksi tilapäis- ja osa-aikatyötä tehneitä henkilöitä, koululaisia, opiskelijoita ja eläkeläisiä.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Veronalaiset tulot -tilasto perustuu aineistoon, joka on poimittu verohallinnon tietokannasta. Mukana ovat kaikki henkilöt, jotka ovat saaneet veronalaista tuloa vähintään kahden euron edestä. Niin sanotut rajoitetusti verovelvolliset tulonsaajat sisältyvät tilastoon silloin, kun heillä on muita kun lähdeverolain mukaan verotettuja tuloja. Tietokantataulukossa 13 kunnittaiset tiedot on kuitenkin laskettu vain yleisesti verovelvollisista tulonsaajista. Verotietokannassa on välittömän verotuksen toimittamiseen tarvittavia tietoja, esimerkiksi tiedot veronalaista tuloista, vähennyksistä, maksuunpannuista ennakoista ja veroista. Siinä on myös verotuksen toimittamista palvelevia tunniste-, luokittelu- yms. aputietoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Perusaineiston oikeellisuus tarkistetaan ennen taulukointia. Vertailua tehdään myös muihin tietolähteisiin, kuten verohallinnon tilastojulkaisuihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tulo- ja varallisuustilasto ilmestyy vuosittain runsas vuosi verovuoden päättymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tulo- ja varallisuustilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus -aihealueella.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Verolainsäädännön muutokset vaikuttavat eri vuosien tietojen vertailukelpoisuuteen. Veropohja laajeni erityisesti 1980-luvulla eläketulojen ja monien sosiaalisten tulonsiirtojen osalta. Kansaneläkkeiden perus- ja lisäosat muuttuivat veronalaisiksi vuonna 1983, lapsen kotihoidon tuki ja työttömyyspäivärahat vuonna 1985. Erillisestä merimiesverotuksesta luovuttiin vuonna 1986, jonka jälkeen merityötuloa on verotettu tuloverolain mukaan kuten muitakin työtuloja.

Laki yhtiöveron hyvityksestä tuli voimaan vuoden 1990 alussa. Sitä sovellettiin 31.12.1989 jälkeen päättyviltä tilikausilta jaettuihin osinkoihin ja korkoihin. Osinkoa jakava yritys maksoi tuloveroa jaettavaksi päätetyn osingon määrän perusteella. Osingonsaaja sai lukea hyväkseen samansuuruisen ennakonpidätyksen, ns. yhtiöveron hyvityksen. Osingonsaajan veronalaiseksi tuloksi laskettiin osingon lisäksi yhtiöveron hyvityksen määrä.

Osinkoa jakava yritys maksoi veron osingosta, mutta osingon ja yhtiöveron hyvityksen määrä vaikutti osingonsaajalle maksuunpantaviin veroihin. Yhtiöveron hyvitys oli siis vähennettävä osingonsaajan

maksuunpannuista veroista. Yhtiöveron hyvityksestä luovuttiin vuoden 2005 osinkoverouudistuksen yhteydessä.

Vuoden 1991 alusta tuli voimaan korkojen lähdeverolaki, joka koskee ensimmäisen kerran vuodelta 1991 kertyneitä korkoja. Lähdeverolainalaiset korot eivät kuulu tulo- ja varallisuusverolain piiriin eivätkä ole mukana tilastossa. Myöskään lähdeverollisen talletuksen tai joukkovelkakirjan arvo ei ole veronalaista varallisuutta. Ennen vuotta 1991 kertyneet veronalaiset korot ovat maksamisajankohdasta riippumatta tuloverotuksen piirissä.

Vuonna 1992 tulojen veronalaisuus laajeni koskemaan mm. korkeakouluopiskelijoiden opintorahaa ja lakkoavustuksia.

Vuoden 1993 verouudistuksen tärkeimpiä toteutuskeinoja olivat luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien osalta siirtyminen ansio- ja pääomatulojen erilliseen verotuskohteluun. Yhteisöjen vero määräytyy pääomatuloverokannan mukaisesti. Yhtymät eivät ole erillisiä verovelvollisia vaan niiden tulo jaetaan vuodesta 1993 lähtien kokonaan osakkaille.

Pääomatuloja verotetaan yhtenäisen verokannan mukaan, sen sijaan ansiotuloista vero määräytyy edelleen valtionverotuksessa progressiivisen veroasteikon mukaisesti. Pääomatuloista vero maksetaan valtiolle, ansiotuloista valtiolle ja verovelvollisen kotikunnalle, seurakunnalle ja kansaneläkelaitokselle. Yhteisöjen vero jaetaan valtiolle, kunnille ja seurakunnille lain määräämissä suhteissa.

Pääomatulot koostuvat koroista, osinkojen pääomatulo-osuuksista ja voitto-osuuksista, vuokrasta, vakuutus tuotoista, luovutusvoitoista, metsätalouden pääomatulosta ja yritystoiminnan pääomatulo-osuudesta. Laskennallista asuntotuloa ei vuodesta 1993 lähtien enää ole verotettu. Samalla luovutusvoittojen verotus laajeni ja jako omaisuuden luovutusvoittoon ja satunnaiseen myyntivoittoon poistui.

Verolaissa on lueteltu pääomatulot periaatteessa tyhjentävästi, muut veronalaiset tulot ovat ansiotuloja. Ansiotuloja ovat mm. palkat ja luontaisedut, eläkkeet ja muut tulonsiirrot, maatalouden, elinkeinotoiminnan ja osinkojen ansiotulo-osuudet, metsätalouden puhdas tulo ja hankintatyön arvo metsätaloudesta. Jaettava yritystulo jaetaan pääomatulo- ja ansiotulo-osuuksiin yrityksen nettovarallisuuden perusteella. Luovutusvoitot ovat kuitenkin aina pääomatuloa.

Henkilöyhtiöiden verotus muuttui siten, että kaupparekisteriin merkittyjen liiketoimintaa harjoittavien avointen- ja kommandiittiyhtiöiden puolittamismenettelystä luovuttiin. Niitä käsitellään nykyään elinkeinoyhtyminä, joiden koko tulos jaetaan tappioiden vähentämisen jälkeen osakkaiden tulona verotettavaksi.

Vuonna 1994 kunnallisverotuksen lapsivähennys, yksinhuoltajavähennys ja valtionverotuksen lapsenhoitovähennys poistettiin.

Vuonna 1995 luovuttiin puolisojen yhteisverotuksesta varallisuuden osalta. Uudistukseen liittyen varallisuusverotuksen puoliso vähennys poistui.

Vuonna 1997 lasten yksityisen hoidon tuki uudistui. Uusi hoitoraha ja hoitolisä ovat veronalaista tuloa. Ne maksetaan yleensä lasta hoitavalle henkilölle tai muulle yksityisen hoidon tuottajalle ja verotetaan tämän tulona. Lapsen vanhempia verotetaan vain, jos tuki maksetaan suoraan perheelle.

Vuonna 2005 osinkoverotusta muutettiin siten, että vain osa osingoista on veronalaista ja yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä luovuttiin. Osinkojen verotukseen vaikuttaa se, onko ne saatu listatuista tai listaamattomista yhtiöistä. Myös osuuspääoman korkojen verotus muuttui.

Listatuista yhtiöistä vuonna 2010 saadusta osingosta 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Lopullisessa verotuksessa vain veronalaisen pääomatulo-osuuden veroprosentti on 28. Listaamattomasta yhtiöstä saatu osinko on verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa osakkeiden matemaattiselle arvolle laskettua 9 prosentin tuottoa. Tällaisilla verovapailla osingoilla on kuitenkin yläraja, 90 000 euroa vuodessa. Siltä osin kuin nämä osingot ylittävät 90 000 euroa, osingoista 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Tämä 90 000 euron raja on osakko kohtainen ja kaikki kyseisen henkilön samana vuonna saamat listaamattomien yhtiöiden osingot lasketaan yhteen.

Jos osinko ylittää osakkeen matemaattiselle arvolle lasketun 9 prosentin tuoton, niin ylimenevästä osasta 70 prosenttia on osingonsaajalle ansiotuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

Osinkoa, joka on saatu toisesta EU-valtiosta ja sellaisesta valtiosta, jonka kanssa Suomella on osingon verotusta koskeva verosopimus, verotetaan Suomessa samalla tavoin kuin suomalaisesta yhtiöstä saatua osinkoa. Tämä tarkoittaa sitä, että veronalaiset määrät lasketaan samojen sääntöjen mukaan. Muusta kuin EU-valtiosta tai verosopimusvaltiosta saatu osinko sen sijaan luetaan Suomessa aina kokonaisuudessaan veronalaiseen ansiotuloon. Ulkomaisen osingon kaksinkertainen verotus poistetaan Suomessa hyvitysmenetelmällä. Ulkomaille maksettu tulovero on kokonaisuudessaan hyvityskelpoista, vaikka osa osingosta olisikin Suomessa verovapaata. Ulkomaista veroa hyvitetään kuitenkin aina enintään osingosta Suomessa menevää veroa vastaava määrä.

Osuuskunnan jäsenen saama osuuspääoman, sijoitusosuuden ja lisäosuuden korko on 1 500 euroon asti kokonaan verovapaata tuloa. Ylimenevästä osasta 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

Varallisuusverotuksesta luovuttiin vuonna 2006. Koska varallisuustietoja ei enää ole saatavilla on myös tilaston nimi muutettu tulo- ja varallisuustilastosta veronalaiset tulot -tilastoksi. Varallisuustietoja lukuunottamatta on tilaston tietosisältö pääosin sama kuin tulo ja varallisuustilaston.

Varallisuustietojen puuttuminen vaikuttaa tulonsaajien lukumäärätietoihin: aiemmin tulonsaajiksi laskettiin myös sellaiset henkilöt, joilla oli vain veronalaista varallisuutta. Vuonna 2005 tällaisia oli noin 131 000 henkeä. Tulonsaajien luku on varallisuusverotuksen poistumisen johdosta pienentynyt, mutta vertailut esim. keski- ja mediaanitulojen osalta on tehty siten, että luvut ovat vertailukelpoisia.

Sairausvakuutuksen rahoitus uudistettiin vuonna 2006 siten, että sairausvakuutusmaksu jaettiin kahteen osaan: sairaanhoito-maksuun ja päivärahamaksuun. Päivärahamaksu on vähennyskelpoinen verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Veronalaiset tulot -tilaston lisäksi Tilastokeskus julkaisee vuosittain otoksen perustuvaa tulonjakotilastoa. Tulonjakotilaston perusyksikkö on kotitalous ja keskeisin tulokäsite käytettävissä oleva tulo. Tulonjakotilaston tietosisältö on laajempi kuin tulo- ja varallisuustilaston. Se sisältää tietoja myös ei-veronalaisista tuloista ja kotitalouksien saamista ja maksamista tulonsiirroista. Tulonjakotilaston perusaineisto on saatu haastattelemalla ja eri rekistereistä.

Tulonjaon kokonaistilasto kuvaa rekisterikotitalouksien vuosituloja ja niiden jakautumista erityisesti aluenäkökulmasta. Tilastossa kuvataan käytettävissä olevien tulojen määrää ja muodostumista eri tulolähteistä, verotus ja tulonsiirrot huomioiden. Koska kysymyksessä on vuosittain hallinnollisista rekistereistä muodostettava koko väestön kattava aineistokokonaisuus, myös dynaamisten tulonjakoanalyysien tekeminen tulee mahdolliseksi (esimerkiksi pysyvä pienituloisuus).

Haastattelutietoihin perustuvia tietoja kotitalouksien varallisuudesta ja veloista on tehty aika ajoin. Uusimmat tällaiset aineistot ovat vuosien 1987 ja 1988 säästämis- ja velkaantumistutkimus sekä vuosien 1994, 1998, 2004 ja 2009 varallisuustutkimukset. Niissä varallisuusarvot perustuvat kotitalouksien omaan arvioon tai hallinnollisista aineistoista saatuihin tietoihin. Kotitalouksien varallisuudesta niihin sisältyvät mm. vakituiset- ja sijoitusasunnot, vapaa-ajanasunnot ja kulkuvälineet, talletukset, arvopaperit, vakuutussäästöt, saatavat ja käteisvarat.

Maatalouden tuloista Tilastokeskus julkaisee osittain veroaineistoon perustuvaa Maa- ja metsätalousyritysten taloustilastoa. Tulonsaajien ja asuntokuntien veronalaisista tuloista on tietoja myös väestölaskennoissa, työssäkäyntitilastossa ja asuinolotilastossa.

Kokonaistuloja ja verotusta koskevia tietoja julkaistaan vuosittain myös kansantalouden tilinpidossa. Siinä käytetyt tulokäsitteet poikkeavat kuitenkin tulo- ja varallisuustilastossa käytetyistä.

Lisätietoja

Timo Matala 09 1734 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/tvt
Lähde: Veronalaiset tulot 2011. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3843 (pdf)